

MIRCEA NEDELCIU – UNDER THE MAGNIFYING GLASS OF THE SECURITATE

Ana Valeria GORCEA (STOICA), PhD Candidate, "Petru Maior" University of Târgu-Mureș

Abstract: The period of the early 70's and late 80's is in the shadow of the romanian communism.

The political and social issues of the time are relevant and essential in the analysis of Mircea Nedelciu's work. In this study we'll follow the way his career is affected by the tentacles of the "Securitate" and we'll see whether he was or wasn't involved in the matter of "It".

Keywords: track, declaration, informer, system, code name.

Contextul istoric, socio-politic și cultural în care s-a desfășurat „aventura biografică” a scriitorului Mircea Nedelciu, născut la 12 noiembrie 1950, în comuna Fundulea, județul Călărași, pe parcursul celor aproape 49 de ani, până la 12 iulie 1999, a fost, în mare parte, sub auspiciile regimului comunist care i-a marcat devenirea ca om și prozator.

Pornind de la premisa unui *existențialism dublat*, în perioada anilor '70-'80, putem stabili două ipostaze ale vieții acestuia, un traseu al existențialismului *de suprafață* presărat de oameni, locuri, întâmplări și ocupații ce au conturat portretul cunoscut al scriitorului, traseu dublat, nu de unul de „profunzime”, cât de unul al informărilor, al hârtiilor, secret, în care viața acestuia, comportamentul său și relațiile avute cu cei din jurul său au fost urmărite, notate, surprinse cu lux de amănunte de către persoane „atente”, cu o vigilență a detaliului dusă, uneori, la extrem. Se desprinde un alt portret al acestuia ce se scrie *sub lupa* Securității.

Se impune întrebarea, dacă Mircea Nedelciu a colaborat cu Securitatea, dacă a fost un informator al acesteia. Dacă da, de ce? Dacă nu, cum a reușit să scape tentaculelor acesteia, în timp ce avea ocupații ce erau în atenția organelor de Securitate?

În prezenta lucrare, aducem în discuție drumul sinuos al dosarelor de fond rețea, ce cuprind note informative, rapoarte, care se leagă într-un puzzle al unei lumi „subterane”, ajunsă astăzi desecretizată.

În Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (A.C.N.S.A.S.) există două dosare pe numele lui Mircea Nedelciu, ce cuprind informații referitoare la două etape diferite din viața acestuia. Acesta apare în evidențele securității cu un prim dosar personal, având nume de cod „Nicky”, deschis la data de 22 noiembrie 1976 și închis la data de 13 septembrie 1979, realizat în perioada în care Mircea Nedelciu era ghid colaborator ONT (Oficiul Național pentru Turism) Carpați. Al doilea dosar aflat în evidența organelor statului, deschis la data de 11 iunie 1986, având nume de cod „Matei”, este „pe problema «artă-cultură»”¹ și este închis la data de 28 martie 1987.

¹ A.C.N.S.A.S, fond Rețea, dosar nr. 075594, fila 3.

1. Nume de cod „Nicky”

Dosarul personal al colaboratorului „Nicky”, R368043, conține 61 de file și relevă informații date de diverse surse și rapoarte întocmite de persoanele desemnate cu supravegherea acestuia dintre organelor securității, începând din data de 27 aprilie 1975. Prozatorul Mircea Nedelciu intră în atenția organelor statului datorită ocupației pe care o are în acea perioadă, și anume, ghid interpret la ONT Carpați, fiind un bun cunoscător și vorbitor al limbii franceze. Motivul închiderii acestui dosar este schimbarea ocupației, acesta obținând un post de profesor de limba franceză, în comuna Gurbănești, din județul Ilfov, la care s-a prezentat începând cu 15 septembrie 1976².

În urma studierii dosarului, am identificat trei zone de interes. Informările și rapoartele arată, mai întâi, intenția Securității de a-l recruta ca și colaborator. În acest sens, există mai multe surse ce îi urmăresc activitatea ca ghid interpret la ONT Carpați. Apoi, sunt notele informative prin care este prezentată apariția unui grec, prieten sau logodnic al surorii sale, Georgeta Nedelciu, și legătura acestuia cu Mircea Nedelciu, fapt ce nu va rămâne fără consecințe. O a treia situație urmărită în seria de note informative, este legată de intenția lui Mircea Nedelciu de a pleca în Belgia, pentru studierea limbii olandeze, dialectul flamand, în perioada februarie – aprilie 1976.

Demersul de a fi atras în colaborarea organelor securității, începe cu cele opt note informative date de surse diferite, în perioada 27 IV 1975 – 8 XI 1975, de unde se pot remarca *mișcările* lui din această perioadă, date biografice știute de fiecare sursă în parte și, implicit, o caracterizare a acestuia, fiind evidențiate, atât trăsături pozitive, cât și o serie de trăsături negative ale acestuia.

Astfel, sursa „Eugen”, casa „Iancu”, în data de 27 IV 1975, scrie o „NOTĂ”³, „în legătură cu Mircea Nedelciu care în perioada sporturilor de iarnă a îndeplinit activitatea de ghid integrat în cadrul programului cu turiștii prin firmele Belgian Ultramontes, UTB, Airtour din hotelul Carpați – Brașov”⁴, interesul informării fiind în legătură cu activitatea din Poiana Brașov a ghidului ONT de unde sursa a putut să remarce „seriozitatea în muncă, modestia acestuia și, în general calitățile în marea majoritate pozitive.”⁵

„Petrescu”, casa „Bălcescu”, din data de 23 VI 1975, cu *NOTĂ privind pe numitul Nedelciu Mircea*⁶, este următoarea sursă care oferă o scurtă caracterizare a celui vizat, prezentându-l „delicat și plin de atenție față de turiști, cu multă disponibilitate de adaptare la aproape orice tip de program, bun cunoscător al mentalității turistice diferențiate [...] deci cu un variat bagaj lingvistic și cu o canava de cultură generală, proporționată.”⁷ Raporturile cu colegii de muncă sunt, de asemenea, prezentate, fiind evidențiate câteva aspecte negative: „este un spirit cooperativ deschis, păcat însă că nu întotdeauna de aceeași calitate: se pare că uneori, lăsându-se dominat de accese de nervi, imprimă o distanță între el și ceilalți, de scurt interval însă și pe care o regretă aproape imediat.”⁸

² A.C.N.S.A.S, fond Rețea, dosar nr. 368043, filele 33-34.

³ Idem, fila 1.

⁴ Ibidem

⁵ Ibidem

⁶ Idem, fila 2.

⁷ Ibidem

⁸ Ibidem

Sursa următoare, „*Vasilescu*”, casa „*Bălcescu*”, din data de 1 VII 1975, întocmește o *Notă privind pe numitul Nedelciu Mircea*⁹ prin care prezintă câteva aspecte pozitive despre activitatea acestuia: „este un ghid care tratează cu seriozitate toate problemele.”¹⁰ Sursa sesizează o reclamație la adresa ghidului: „la începutul sezonului a avut un incident la recepția hotelului Amfiteatru: a avut o ieșire necuviinciasă la adresa personalului de la recepție, fapt pentru care s-a dat schimbarea lui. S-a revenit însă și Nedelciu continuă să lucreze la Olimp. Nu s-a primit nici o altă reclamație la adresa ghidului Nedelciu Mircea.”¹¹ În notele informative date de către sursa „*ANI*”¹², Casa „*Diana*”, în data de 17 X 1975, sursa „*Marga*”¹³ în data de 24 oct. 1975 și sursa „*Mihaela*”¹⁴ în informarea sa din 24 oct. 1975, Mircea Nedelciu este prezentat în același ton pozitiv, ca persoană demnă de încredere, liniștită, ce respectă regulile. În aceeași notă, se prezintă și următoarea informare a sursei „*Narcisa*”, din data de 8 XI 1975, *NEDELCIU MIRCEA*¹⁵, sursa are o singură nelămurire în privința acestuia, și anume, „de ce Nedelciu Mircea nu are undeva un serviciu permanent, studiile pe care le are permițându-i să-și găsească un loc de muncă destul de bun.”¹⁶

Intenția organelor securității, scrisă ulterior pe toate notele prezentate, este: „NB. NEDELCIU MIRCEA – se află în atenția noastră fiind luat în studiu în vederea atragerii la colaborare cu organele noastre.”¹⁷ Toate sursele prezentate sunt sfătuite să păstreze legătura cu acesta și să se apropie de el.

La data de 21 X 1975, este întocmit un *Raport privind modul cum a decurs contactarea numitului NEDELCIU MIRCEA – ghid ONT Carpați*¹⁸, prin care se prezintă prima discuție cu acesta, având intenția de a-l recruta. I se cere să dea informații despre turiști: ce relații au, cu cine, dacă lipsesc de la programele turistice, dacă se interesează de anumite persoane sau obiective din țară. Persona care a întocmit raportul, aceeași care are însemnările pe notele anterioare, crede că se poate colabora cu el. Materialul cu titlul *AUTOBIOGRAFIE*¹⁹, nedatat, pare a fi în continuarea deciziei organelor statului de a-l avea drept colaborator, acest fapt fiind indicat și de materialele care urmează.

În urma autobiografiei, la data de 23 octombrie 1985, urmează un *Raport cu propuneri de recturare în calitate de colaborator a numitului NEDELCIU MIRCEA*²⁰. Sunt prezentate aceleași date regăsite în materialul precedent, se insistă, în special, pe activitatea de ghid, enumerându-se persoane străine cu care Mircea Nedelciu intră în contact. Aprobarea recrutării lui Mircea Nedelciu este primită la data de 28 octombrie 1985. La data de 29 X 1975²¹, figurează raportul în care este detaliată întâlnirea cu Mircea Nedelciu, prin care acesta, acceptând să colaboreze cu organele statului, primește numele conspirativ „*Nicky*”. Raportul

⁹ Idem, fila 3.

¹⁰ Ibidem

¹¹ Ibidem

¹² Idem, fila 4.

¹³ Idem, fila 7.

¹⁴ Idem, fila 8.

¹⁵ Idem, fila 9.

¹⁶ Ibidem

¹⁷ Idem, fila 8.

¹⁸ Idem, fila 5.

¹⁹ Idem, fila 52.

²⁰ Idem, filele 53-54.

²¹ Idem, fila 54, verso.

este aprobat în data de 30 octombrie 1975. Această aprobare este desăvârșită o dată cu *Angajamentul scriitorului față de organele de securitate*²² prin care susține că va sprijini „în mod secret și organizat, organele de securitate în activitatea pe care o desfășoară pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea infracțiunilor îndreptate împotriva activității statului și a oricăror altor infracțiuni. [...] Deasemenea mă angajez să nu divulg nimic nimănui indiferent de gradul de rudenie sau de tipul relației și să păstrez secretul colaborării cu organelor de securitate.”²³

A doua linie de informații și rapoarte se referă la intenția lui Mircea Nedelciu de a pleca timp de trei luni în Belgia pentru studierea limbii olandeze, dialectul flamand, în perioada februarie – aprilie 1976. În urma răspunsului la *Cererea de investigații*²⁴ din data de 4 II 1976 de către direcția I.J. Ilfov, către Ministerul de Interne, pe tema „Călătorul” în care se prezintă informațiile solicitate din dosarul tatălui său²⁵, NEDELCIU ȘTEFAN, cunoscut la problema legionară ca fost membru, despre Mircea Nedelciu este specificat că după facultate a venit în comună foarte rar. Însă „a fost văzut venind la domiciliul părinților cu mașini străine de la Constanța unde el a lucrat ca Ghid ONT și din unele discuții cu tatăl lui avea o cetățeană străină cu care era în relații de prietenie. Cu care intenționa să se căsătorească. [...] a avut relații cu diferite femei străine, și faptul că acesta este foarte îndepărtat de familie de părinți care a insistat să vină ca profesor de limba franceză la liceul agricol Fundulea sau Brănești ca să fie lângă părinți acesta a refuzat ne mai dând nici o atenție părinților. Este suspect de a rămâne în străinătate și nu se poate garanta că acesta mai vine în țară după plecare.”²⁶ După următoarele două *Note*²⁷, de la sursa „ANCA”, la data de 13 februarie 1976 și 20 II 1976, această situație este finalizată: „Nedelciu Mircea este în atenția B.I. Se va renunța la deplasarea acestuia în Belgia nefiind un element pe deplin cunoscut și verificat.”²⁸

A treia linie de interes a informațiilor este cea legată de apariția grecului de cetățenie română, în perioada sporturilor de iarnă, la Brașov, alături de Mircea Nedelciu. Fac referire la acest moment sursa „ANCA”, în a doua *Notă*²⁹, din data de 20 II 1976, sursa „MARGA”³⁰, în data de 15 II 1976, iar în data de 21 II 1976, apare un Raport³¹ făcut de Mircea Nedelciu în care dă detalii despre întâlnirea cu grecul, dormitul din Poiana Brașov, călătoria cu trenul împreună cu acesta, fiind chemat, în această problemă, la București de către tovarășa Drăghici Magdalena, și, pe care nu l-a mai întâlnit apoi. În legătură cu relația dintre grec și Georgeta Nedelciu, sora lui Mircea Nedelciu, mai există câteva informații a unor cunoscuți comuni, ce fac referire la cei doi frați. Mai întâi, în data de 27 II 1976, sursa „OPREA” scrie o *NOTĂ*³² informativă în care concluzia acestuia despre convingerile politice ale lui Mircea Nedelciu „sunt departe de a face din el un bun comunist.”³³ Și următoarea sursă, „LUCESCU”, are

²² Idem, fila 55.

²³ Ibidem

²⁴ Idem, fila 6.

²⁵ A.C.N.S.A.S, fond Informativ, dosar nr. 376104, vol. 2, fila 21.

²⁶ A.C.N.S.A.S, fond Rețea, dosar nr. 368043, fila 6.

²⁷ Idem, filele 17-18.

²⁸ Idem, fila 18.

²⁹ Ibidem

³⁰ Idem, fila 21.

³¹ Idem, filele 19-20.

³² Idem, filele 30-32.

³³ Ibidem

detalii despre cei doi frați Nedelciu, în *NOTA*³⁴ din data de 15 III '76, concluzionând că acesta „este caracterizat ca neresios, datorită relațiilor pe care le are cu turistele. Din aceste motive i s-a refuzat și angajarea permanentă la ONT.”³⁵ În urma apariției grecului și a scandalului din cauza acestuia, se intenționează să se discute cu Mircea Nedelciu și, apoi, se va decide „dacă va mai fi folosit ca ghid”³⁶.

Despre activitatea și comportamentul său în cadrul ONT, sunt o serie de alte note informative. Vom prezenta succint o parte dintre ele, scopul fiind acela de a remarca diferențele de opinie: sursa „*MARGA*”, în data de 15 II 1976, după două luni de colaborare cu ONT Carpați, surprinde câteva aspecte pozitive, însă consemnează că „are și părți negative: este foarte influențabil și din câte a putut constata sursa ghidul POP EMILIAN are o influență foarte negativă asupra sa. Rezultatul întâlnirii cu Pop E. este întârziere la programe, neprezentare la discuțiile colective și mai ales aspectul neîngrijit al ținutei vestimentare.”³⁷ Despre ținuta acestuia în cadrul ONT consemnează și *inf. Monica* în *Nota*³⁸ din data de 19.05.1976: „În comportamentul său sunt lucruri necorespunzătoare unui ghid. Atît ca ținută esteroară [*SIC!*] (îmbrăcăminte neglijentă, țigara în colțul gurii, traversînd holul hotelului...). În contactul cu colaboratorii, o atitudine nepotrivită, arogantă. Cu turiștii știa să fie amabil însă nu generaliza ci își fixa anumite prietenii, în special cu fete tinere. În îndeplinirea SARCINILOR CE-I REVENEAU ERA NEGLIJENT.”³⁹ În *Nota*⁴⁰ următoare, dată de sursa „*ANI*” din data de 28 V 1976, prezintă calitățile pe care le-a remarcat: „A avut rezultate bune și chiar foarte bune în munca de ghid. Nu a avut niciodată reclamații din partea turiștilor sau a colegilor de la Serv. de Relații.”⁴¹ sau „Este un băiat bun, nu știu să fi ridicat probleme de nici un fel în munca lui cu cetățenii străini. Este serios în orice acțiune pe care o desfășoară.”⁴²

În *Nota*⁴³ din data de 27.09.1976 apare că „la data de 26.09.1976, colaboratorul „Nicky” este anunțat că va ține legătura cu un al ofițer. În acest sens, [...] s-a stabilit ca ofițerul ce va merge la el, să se prezinte cu parola: VIN DIN PARTEA TOV. DORINA din BUCUREȘTI.”⁴⁴ Din data de 20.03.1979, este un *Raport*⁴⁵ întocmit de către Insp. Jud. Ilfov în care apare că „În perioada martie 1977 – iunie 1978 sursa „Nicky” a fost folosită de către Dir. a III-a – Serv. VII deoarece a renunțat să mai profeseze meseria de învățător în com. Gurbănești. Ulterior nu a mai putut fi contactat deoarece își petrece marea majoritate a timpului în București, necunoscîndu-se exact adresa sa din capitală, nici locul de muncă.”⁴⁶ Propunerea de renunțare la informatorul „Nicky” a fost aprobată de către două persoane diferite, la următoarele date: 14.08.1979 și 15.08.1979⁴⁷. În data de 2 feb. 1978, *Inspectoratul*

³⁴ Idem, fila 23.

³⁵ Ibidem

³⁶ Idem, fila 21.

³⁷ Ibidem

³⁸ Idem, fila 26.

³⁹ Ibidem

⁴⁰ Idem, fila 24.

⁴¹ Ibidem

⁴² Ibidem

⁴³ Idem, fila 35.

⁴⁴ Ibidem

⁴⁵ Idem, fila 50.

⁴⁶ Ibidem

⁴⁷ Idem, fila 58.

Județean Ilfov primește de la *Ministerul de interne, I.M.B. Securitate*, o adresă⁴⁸ prin care sunt anunțate trei declarații⁴⁹, copii, ale numitei CEAUȘESCU FLORENTINA despre Nedelciu Mircea. Declarațiile sunt luate de la persoana amintită cu mai multă vreme în urmă, apărând la acest dosar doar în 1978 și se referă atât la perioada în care aceasta a urmat cursurile facultății, perioadă ce coincide cu anii în care Mircea Nedelciu a urmat cursurile Facultății de Filologie, de la Universitatea București, cât și la înființarea și manifestarea grupului „Noii”, la care nu a aderat „din motivul următor: ceea ce programau ei drept poezie adevărată era rupt de realitățile românești și aveau o oarecare afinitate de idei cu grupuri occidentale, de genul „TEL QUEL”. Din acest grup făceau parte Ioan Flora, Mircea Nedelciu, George Crăciun, Ion Iova.”⁵⁰ În cea de-a treia declarație, persoana amintită mai notează despre „Mircea Nedelciu – prozator, a lucrat o vreme la O.N.T., primind o bursă de studii la Bruxelles (care se pare i-a fost retrasă), profesor suplinitor în prezent în satul natal. E posibil să facă parte din cadrele securității – absolvent 1973.”⁵¹

2. Nume conspirativ „Matei”

Al doilea dosar care este pe numele lui Mircea Nedelciu cuprinde 18 materiale, cu un număr de 23 de file, conform *Opisului materialelor aflate în dosar*⁵². Acesta începe în data de 18 februarie 1985 și se încheie în data de 28 martie 1987. Dacă dosarul anterior, cu număr R368043, a fost axat pe informațiile obținute din cadrul ONT – relații cu persoane străine, prezentul dosar, cu numărul R075594, se referă la problema „artă și cultură”⁵³. Interesul organelor securității statului, pentru a-l avea drept informator pe Mircea Nedelciu, are legătură, din nou, cu ocupația pe care o are în acel moment, de librar la librăria editurii „Cartea Românească”, conform *RAPORT-ului cu propuneri de recrutare în calitate de informator a numitului NEDELCIU MIRCEA*⁵⁴ din data de 19.10.1985, întocmit la Departamentul Securității Statului, Securitatea Municipiului București:

„În mediul literar-artistic ne confruntăm cu probleme multiple și complexe din punct de vedere al implicațiilor lor generate de atitudinea și preocupările necorespunzătoare ale unor scriitori care se manifestă negativ la adresa politicii culturale a partidului și statului nostru, redactează scrieri cu conținut interpretabil, întrețin legături neoficiale cu cetățeni străini sau în rîndul emigrației reacționare. De asemenea, ca urmare a influențelor negative, o serie de probleme au fost și sunt create unii scriitori tineri, între care MIRCEA DINESCU, BOGDAN LEFTER, STELIAN TĂNASE, MARIANA MARIN și alți membri ai fostului cenaclu condus de NICOLAE MANOLESCU, ale căror fapte au constituit obiectul unor măsuri de securitate.”⁵⁵

⁴⁸ Idem, fila 39.

⁴⁹ Idem, filele 40-49.

⁵⁰ Idem, filele 40-42.

⁵¹ Idem, filele 46-49.

⁵² A.C.N.S.A.S, fond Rețea, dosar nr. 075594, fila 1.

⁵³ Idem, fila 3 verso.

⁵⁴ Idem, filele 2-3.

⁵⁵ Ibidem

Până a se întocmi acest raport, la data de 18 feb. 1985, M.I. (Ministerul de Interne) transmite un răspuns la o *Adresă*⁵⁶ (122/D.L./00299 din 26.01.1985, n.m.) a Securității Municipiului București, prin care sunt prezentate date despre Mircea Nedelciu, acest fiind analizat, inclusiv cum se comportă în locuința sa, apoi este prezentată familia, la acea dată fiind căsătorit și locuind în București împreună cu socrul său, și, nu în ultimul rând, se insistă pe activitatea sa literară, având la activ trei volume de proză scurtă și un roman care au impus prozei românești un drum al actualității. Familia soției acestuia interesează pentru rudele ce sunt stabilite în America, socrul său ce „a fost lector la Academia „Șt. Gheorghiu”, membru P.C.R., care pînă în urmă cu 10 ani a fost ministru adjunct la Ministerul Turismului”⁵⁷ și familia cumnatului său „ce a solicitat plecarea definitivă din țară și stabilirea în S.U.A., după cum rezultă din adresa SMB-150/L.S./ 002548 din 02.08.1984.”⁵⁸ În materialul prezentat, ca și în majoritatea celorlalte, sunt anumite rânduri subliniate de către persoana din cadrul organelor statului responsabilă cu persoana raportată.

Urmează apoi, o *Nota – raport*⁵⁹, dată de sursa „*Relu*” și înregistrată la data de 25.03.1985, ce se dorește a fi exploatată „pentru acordarea avizului întrucît a solicitat plecarea temporară în Italia.”⁶⁰ Sursa îl prezintă pe Mircea Nedelciu, librar la librăria editurii „Cartea Românească”, ca fiind o persoană serioasă. În *RAPORTUL*⁶¹ întocmit de cpt. Florea Lucian din data de 09.05.1985, acesta prezintă discuția avută în data de 26.04.1985 cu D.R. Popescu, președintele Uniunii Scriitorilor, despre Mircea Nedelciu, acesta garantând pentru prozator și amintind de acordurile dintre cele două țări, România și Italia, pe plan cultural. D.R. Popescu îl cunoaște personal pe Mircea Nedelciu și îl caracterizează „ca un tînăr scriitor foarte talentat, serios, aflat în plin proces de afirmare (...) a primit premiul U.T.C. pe anul 1983.”⁶² În urma acestei discuții, la data de 10.05.1985, se aprobă *RAPORTUL cu propunere de avizare pozitivă a cererii de plecare temporară în Italia a numitului NEDELCIU MIRCEA*⁶³. *Raportul*⁶⁴ din 22.06.1985 prezintă cum este contactat Mircea Nedelciu în vederea „prelucrării contrainformative”⁶⁵ în vederea plecării. Excursia de studii întreprinsă în Italia în luna iulie 1985 cu bursa oferită de guvernul italian, este prezentată de către Mircea Nedelciu într-o *Notă informativă*⁶⁶, din 27.10.1985, acesta neconsiderând a fi fost o vizită utilă întăririi relațiilor dintre cele două țări, cât un câștig personal. Sursa „*Prodan*”, în *NOTA*⁶⁷ din 3.10.1985, susține că „Mircea Nedelciu este unul dintre bunii prozatori tineri, afirmat cu mijloace proprii mai degrabă decît de către critică. [...] Ei, acolo la librărie și în particular, sînt un grup, care se știu unii cu alții. De exemplu, Agopian știa că Nedelciu a terminat, recent, romanul.

⁵⁶ Idem, fila 5.

⁵⁷ Ibidem

⁵⁸ Ibidem

⁵⁹ Idem, fila 6.

⁶⁰ Ibidem

⁶¹ Idem, fila 7.

⁶² Ibidem

⁶³ Idem, filele 8-9.

⁶⁴ Idem, fila 13.

⁶⁵ Ibidem

⁶⁶ Idem, filele 16-17.

⁶⁷ Idem, fila 14.

Asemenea comunicări cred că are cu Florin Iaru, Nicolae Iliescu și alți câțiva, ce pot fi văzuți în librărie sau în magazia editurii.”⁶⁸

La data de 22.10.1985, este luat *ANGAJAMENTUL*⁶⁹ lui Mircea Nedelciu, în fața a două persoane prin care: „Subsemnatul, Mircea Nedelciu, mă oblig să păstrez asupra discuțiilor purtate cu organul de securitate și în conformitate cu prevederile legii să respect indicațiile date.”⁷⁰

În urma acestui angajament, în data de 23.10.1985, la Departamentul Securității Statului, Securitatea Munic. București se întocmește următorul *RAPORT cu propuneri de înregistrare în calitate de informator a numitului NEDELCIU MIRCEA*⁷¹, aprobat „pentru a preveni fapte de natură a afecta climatul politic din mediul literar-artistic.”⁷² Se constată în acest raport că Mircea Nedelciu a dovedit solitudinea și a acceptat colaborarea în mod secret și organizat: „I s-a luat angajamentul scris privind păstrarea secretului colaborării cu noi și a fost instruit cu probleme generale ce prezintă interes din punct de vedere al securității statului, stabilindu-i-se totodată linia de conduită. Pentru perioada imediat următoare a primit sarcini concrete pe lângă numiții BOGDAN LEFTER și MARIANA MARIN, lucrări prin d.v.i. Față de cele raportate rugăm a se aproba înregistrarea la B.I.D. a numitului NEDELCIU MIRCEA ca informator la problema «artă-cultură».”⁷³

De remarcat este, de asemenea, și adresa din data de 11.12.1986, de la Inspectoratul Județean Timiș al Ministerului de Interne, Serviciul I/A *Către, Ministerul de Interne – Direcția I – București – Serviciul V*⁷⁴ prin care se raportează despre activitatea lui Mircea Nedelciu, Mircea Mihăieș și Adriana Babeți în vederea scrierii romanului „Femeia în roșu”, pe care vor să-l publice la Editura „Militară”, unde Mircea Nedelciu avea reținută poziție în planul editorial:

„... prozatorul Mircea Nedelciu din București, împreună cu criticul literar Mihăieș Mircea și Adriana Simlovici-Babeți – redactori la revista „Orizont”, elemente active în așa zisa „Generație ’80” de scriitori textualiști, s-au întâlnit în luna iulie 1986 la Timișoara unde au conceput un roman – colaj despre gangsterul american John Dillinger și amanta acestuia Anna Sage (la naștere Ana Cumpănaș din Lunga-Comloșu Mare, județul Timiș). În cadrul unei ședințe a Cenacului literar al Asociației Scriitorilor din Timișoara, din luna noiembrie, cei trei au citit fragmente din lucrare, precum și introducerea care prefățează proza, în care prezintă greutatea întâmpinate în documentare, în special cele legate de aprobarea accesului în zone de frontieră unde este situată localitatea LUNGA, atitudinea organelor de grăniceri, precum și impresiile culese cu prilejul «descoperirii unor imobile părăsite, cu uși și geamuri bătute în cuie», foste proprietăți a cetățenilor germani emigranți în Occident. [...] manuscrisul fiind acceptat pentru publicare. [...] Având în vedere problematica abordată de acest manuscris, rugăm a se verifica la Editura Militară existența acesteia, problemele de ordin politic pe care le ridică și prevenirea editării unei asemenea cărți.”⁷⁵

⁶⁸ Ibidem

⁶⁹ Idem, fila 15.

⁷⁰ Ibidem

⁷¹ Idem, fila 4.

⁷² Ibidem

⁷³ Ibidem

⁷⁴ Idem, filele 21-22.

⁷⁵ Ibidem

Materialul este semnat de șeful securității, Colonel Cristescu Ion și șeful serviciului I/A, Maior Radu Tinu. Mai jos este completat cu pixul, cu data de 18.12.1986: „Din discuțiile purtate cu relația operativă „Potra” de la editura Militară care a lecturat manuscrisul, nu rezultă ca acesta să ridice probleme de conținut.”⁷⁶ Cu toate acestea, romanul nu a fost publicat decât după 1989, mai exact, în anul 1990 la Editura Cartea Românească. Ultimul material al acestui dosar, cu data de 28.03.1987, de la Ministerul de Interne, Departamentul Securității Statului, Direcția I, cuprinde *Raportul cu propuneri de excludere din rețeaua informativă a informatorului „MATEI”*⁷⁷. Motivele acestei măsuri:

„Informatorul „MATEI” a fost recrutat la 22 octombrie 1985 de Securitatea municipiului București în problema «artă-cultură» în scopul realizării unor sarcini de supraveghere informativă în domeniul creației literare. La data de 11.06.1986 a fost preluat de către mine (cpt. Florea Lucian, n.m.) de la Direcția I. Datorită unor nemulțumiri personale în legătură cu locul de muncă care [SIC!] îl are – librar la editura „Cartea Românească”, ce s-au accentuat în urma rezultatului negativ al demersurilor făcute de a-și găsi un alt serviciu, aportul său în munca informativă a fost nesatisfăcător. Astfel, s-a eschivat să rezolve sarcinile trasate, nu a furnizat informații scrise, iar datele relatate verbal s-au referit la aspecte notorii din viața literară lipsite de semnificație ori interes operativ. Față de cele raportate propun a se aproba excluderea din rețeaua informativă a celui în cauză pentru aport necorespunzător și clasarea dosarului personal la C.I.D.”⁷⁸

Excluderea este aprobată la data de 28.03.1987, adică, în aceeași zi în care a fost făcut raportul.

Concluzionând, considerăm că materialele prezentate din documentele secrete ale securității, specifice represiunii fenomenului totalitar, sunt o mostră prin care am putut observa atât modalități de cenzură, de urmărire, de ascultare a convorbirilor telefonice, filaje, cât și de dirijare a informatorilor și atribuțiile unor direcții și servicii implicate în menținerea regimului comunist, toate acestea răsfrânse asupra personajului central, Mircea Nedelciu, evidențiind aspectul senzațional și autentic al vieții acestuia.

Bibliografie de referință

Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (A.C.N.S.A.S), fond Rețea, dosar nr. 368043.

Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (A.C.N.S.A.S), fond Rețea, dosar nr. 075594.

Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (A.C.N.S.A.S), fond Informativ, dosar nr. 376104, volumul 2.

site-ul <http://www.cnsas.ro>, consultat la data de 29 noiembrie 2013.

⁷⁶ Ibidem

⁷⁷ Idem, fila 23.

⁷⁸ Ibidem